

Medlemmer i Forhold til deres Andel i Selskabs Omsætning.

Denne Bestemmelse er, saa vidt jeg har bemærket, uforandret gledet over i nærværende Lovforslag fra det sidst i Rigsdagen behandlede Forslag til Lov om Aktieselskaber, der var forelagt af Venstres Regering i Landstinget. Jeg mener, at den seneste Tids overordentlig sørgelige Erfaringer gør det paakrævet, at denne Bestemmelse ændres, skærpes noget paa visse Punkter og maaske lempes paa andre. Saaledes som det her er foreskrevet, vilde man altsaa bestandig kunne have Aktieselskaber med begrænset Ansvar, der kalder sig Andelsselskaber. Det mest lysende Eksempel paa det urimelige i dette, er den krakkede Andelsbank. Den hed „Andelsbanken“, men den var et Aktieselskab, indtegnet i Aktieselskabs-Registeret og underkastet Aktielovgivningen, altsaa et rent og skært Aktieselskab; men den skaffede sig paa sit Andelsnavn en Kredit, en Anseelse og en Tilslutning i videre Kredse af Befolkningen, som den ikke paa nogen Maade vilde have faaet, hvis disse Mennesker havde vidst, at den var et Aktieselskab.

Jeg synes, at det burde være saadan, at intet Aktieselskab havde Lov til at kalde sig Andelsselskab. Men der burde desuden tilvejebringes Klarhed over, hvilke Selskaber der er Andelsselskaber og hvilke Aktieselskaber. Hvad var Aarsagen til, at Aktieselskabet Andelsbanken krakkede? Det var, at et andet Selskab, nemlig Mælke-Eksporten, som ogsaa kalder sig et Andelsselskab, vistnok var et Aktieselskab — jeg siger vistnok, thi jeg tør ikke med fuld Sikkerhed sige, om det var et Aktieselskab eller et Andelsselskab. Men om Mælke-Eksporten er det ene eller det andet, betyder formodentlig 15 Mill. Kr. for Andelsbanken, der var et Aktieselskab. Hvis nemlig Mælke-Eksporten er et Aktieselskab, hvilket meget kan tyde paa, da der i en Paragraf staar, at der hæftes kun med $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. for de Forpligtelser, som dette Selskab paadrager sig, kan Andelsbanken ikke faa 15 Mill. Kr. af dette Selskab. Hvis det derimod er et Andelsselskab, er det muligt, at Pengene kan faas. Naa, det skal Domstolene nu udrede, men det var dog bedre, at vi havde en Lovgivning, som tilvejebragte klare Forhold, saaledes at man ikke bagefter skal have det gjort afhængigt af Domstolene, hvorvidt et Selskab som Mælke-Eksporten, der i saa vidt Omfang er optraadt som

Andelsselskab, virkelig er et Andelsselskab eller et rent Aktieselskab.

Naturligvis er der gjort noget, for det var nødvendigt for Andelsbanken at føje A. m. b. A. til sit Navn. Den hed „Andelsbanken Amba“, det vil sige Andelsselskab med begrænset Ansvar, men det vil jo i Virkeligheden for Andelsbankens Vedkommende sige et rent og skært Aktieselskab. Jeg vilde ønske, at man maatte faa tilvejebragt en Lovgivning, som bragte Klarhed paa dette Omraade, saaledes at man paa Forhaand vidste, om et Selskab var et Aktieselskab eller et Andelsselskab, og saaledes at intet Aktieselskab maatte bruge „Andel“ i sit Navn. Endvidere maa jeg sige, at saadan som § 1, 2det Stykke, er affattet, vil man kunne drive en stor Fabrikationsvirksomhed og dermed sammenhængende Eksportvirksomhed under Andelsnavn og dog som et Selskab med begrænset Ansvar, men man vil for Eksempel ikke kunne udgive et Blad, og dog er der en hel Del Andelsselskaber, som udgiver Blade, og som slet ikke er Erhvervsvirksomheder, af hvilken Grund det begrænsede Ansvar dér er af langt mindre Betydning end i en Fabrikations- og Eksportvirksomhed. Dette forekommer mig uheldigt, og jeg tror derfor ikke, at den Affattelse, som dette Stykke har faaet, er helt tilfredsstillende.

Der kan ogsaa være andre Enkeltheder, som jeg under en Udvalgsbehandling maa ønske rettet og vil stille Ændringsforslag om; men jeg skal ikke opholde det høje Ting med endnu en Gang at gennemgaa Enkelthederne i dette Lovforslag, efter at tre foregaaende Talere har gjort det, men tilsige mit Partis Medvirken til en baade velvillig og hurtig Behandling af Lovforslaget.

Erhvervsministeren (Stauning): Jeg har kun Grund til at takke de ærede Ordførere for den særdeles velvillige Behandling af det foreliggende Lovforslag, som har fundet Sted, og til at takke for de Tilsagn, der er givet om en velvillig Behandling — jeg konstaterer med Glæde, at alle Ordførerne har erklæret at ville medvirke dertil. Derimod har de to Ordførere desværre taget Forbehold mod Tanken om, at denne velvillige Behandling kunde blive hurtig. Der er aabenbart nogle, der skal have længere Tid til at vise Velvillie end andre. Jeg synes, at naar man erkender Rimeligheden af Ændringer i den gældende Lovgivning om